

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2013-03-25

HSN 1302-0187

Handläggare:
Eva Printz

Hälso- och sjukvårdsnämnden
2013-04-23, p 8

Samverkansavtal avseende Center för eHälsa i samverkan (CeHis)

Ärendebeskrivning

Ett nytt samverkansavtal mellan samtliga landsting och regioner å ena sidan och Center för eHälsa i samverkan å andra sidan har tagits fram. SKLs sjukvårdsdelegation rekommenderar landsting och regioner att sluta samverkansavtal rörande Center för eHälsa i samverkan (CeHis) för samordning och samarbete kring gemensamma IT-tjänster.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande, 2013-03-25
Samverkansavtal avseende Center för eHälsa i samverkan (CeHis)

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i Programberedningen för eHälsa och öppna jämförelser.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att godkänna samverkansavtal avseende Center för eHälsa i samverkan.

Förvaltningens motivering till förslaget

Sammanfattning

Samarbete mellan landsting och regioner för en gemensam utveckling av eHälsa har pågått sedan 2007 genom Center för eHälsa i samverkan (CeHis). Som grund för detta samarbete finns ett samarbetsavtal mellan samtliga landsting och regioner å ena sidan och SKL å andra sidan. En översyn visade att samverkansavtal och struktur behövde förstärkas och förtydligas, vilket resulterat i föreliggande förslag till samverkansavtal.

Bakgrund

Center för eHälsa i samverkan, fortsättningsvis nedan CeHis, är ett för sjukvårdshuvudmännen gemensamt beställarkansli, som inrättades för att genomföra den Nationella IT-strategin för eHälsoområdet. CeHis är den beställarfunktion som används för gemensamt finansierad verksamhetsutveckling via gemensamma IT-stöd. Nuvarande samverkansavtal tecknades 2007. Sedan dess har CeHis uppdrag delvis utökats och förändrats. När den nya Handlingsplanen 2013-2018 för eHälsoområdet antogs, fick CeHis i uppdrag att ta fram förslag till nytt samverkansavtal mellan samtliga intressenter för CeHis och SKL.

Det nya avtalet har utvecklats på följande områden:

- Tydlig politisk styrning från landsting/regioner i deras egenskap av finansiärer. CeHis ska ledas av en politisk styrelse som består av två förtroendevalda representanter per sjukvårdsregion (utses av regionens samverkansnämnd). Ordföranden för sjukvårdsdelegationen inom SKL adjungeras till styrelsen. En kommunrepresentant per sjukvårdsregion adjungeras till styrelsen. Styrelsens uppdrag är främst att besluta om förslag på långsiktiga handlingsplaner samt fastställa de årliga verksamhetsplanerna inom området. Den politiska styrelsen blir därmed en tydlig politisk beställare. En beredningsgrupp ska bereda styrelsens ärenden samt bevaka att verksamhetsplanen bedrivs i enlighet med handlings- och verksamhetsplan. Beredningsgruppen består av en representant från varje sjukvårdsregion (utses av regionens samverkansnämnd) samt adjungerade representant från SKL, kommuner och privata samt idéburna vårdgivare. Till sitt förfogande har styrelsen och beredningsgruppen ett verkställande kansli för genomförande av beslutade åtgärder.
- Tydlighet i CeHis organisationsform för att undvika oklarheter. Samverkansavtalet tecknas mellan 21 landsting/regioner och reglerar hur samverkan sker i form av ett gemensamt inrättat enkelt bolag, CeHis. I samverkansavtalet klargörs t ex att samverkan genom CeHis sker, om inte annat särskilt avtalats, på uppdrag av samtliga landsting och regioner. Samverkan genom CeHis sker även i samspel med SKL. Ett särskilt avtal upprättas mellan CeHis och SKL för att tydliggöra arbetsfördelningen och gränsdragningen dem emellan.
- Tydlighet i samspelet med SKL så att samarbetet inom CeHis bedrivs i samklang med angränsande områden inom SKL. Samordning ska ske mellan hälso- och sjukvårdsfrågorna inom avdelningen för vård och omsorg inom SKL och utvecklingen av

eHälsa inom CeHis. CeSam (Center för eSamhället) och CeHis kommer regelbundet att stämma av pågående utveckling och uppdrag.

- Tydlighet avseende immateriella rättigheter. Varje landsting och region innehar förekommande immateriella rättigheter till vad som förvaltas eller upphandlas genom CeHis. En förutsättning är att landstinget/regionen, helt eller delvis, har finansierat aktuellt IT-system eller IT-tjänst. CeHis utses i samverkansavtalet att företräda samtliga landstings och regioners ägande av utvecklingsprojekt och förvaltningsprojekt. Detta innebär inte något samägande utan varje landsting och region äger och nyttjar det som gemensamt utvecklats och upphandlats. För det fall att samäganderätt till IT-system eller IT-tjänst i något sammanhang anses föreligga ska samverkansavtalet ensamt reglera samägandet.
- Kommuner har möjlighet att ingå i CeHis på samma villkor som landsting/regioner.

Samverkansavtalet har behandlats av Sjukvårdsdelegationen och Beredningen för eSamhället som rekommenderar landsting och regioner att godkänna samt underteckna samverkansavtalet.

Utseende av förtroendevalda till styrelsen för CeHis hanteras i separat ärende.

Ekonomiska konsekvenser

Inga ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för patientsäkerhet

Inte relevant

Konsekvenser för jämställd och jämlik vård

Inte relevant

Miljökonsekvenser

I enlighet med landstingets miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Catarina Andersson Forsman
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Patrik Hansson
Avdelningschef

Samverkansavtal avseende Center för eHälsa i samverkan (CeHis)

Bakgrund och syfte med samverkansavtal

Landsting och regioner samverkar och samarbetar i organiserade former med varandra inom ramen för Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).

Utöver det samarbete som sker inom ramen för SKL har samtliga landsting och regioner (Bolagsmännen) för ledning, samordning och administration av Bolagsmännens egen samverkan och samarbete avseende gemensamma IT-tjänster inrättat ett enkelt bolag, Center för eHälsa i samverkan (CeHis). CeHis utgör ett registreringspliktigt enkelt bolag.

Uppdraget för CeHis är att genomföra de åtgärder som följer av ”Handlingsplan 2013-2018” och av de verksamhetsplaner som fastställs inför varje enskilt år. Samverkan genom CeHis finansieras direkt av Bolagsmännen.

Uppdraget innebär att genomföra av Bolagsmännen beslutade gemensamma utvecklingsprojekt och förvaltningsuppdrag avseende främst, men inte uteslutande, projekt och uppdrag inom området eHälsa. Samverkan genom CeHis sker, om inte annat särskilt avtalats eller angetts, på uppdrag av samtliga Bolagsmän.

CeHis är Bolagsmännens gemensamma huvudinstrument för satsning på eHälsoutveckling för förbättrad vård och omsorg.

Detta Samverkansavtal reglerar samarbetets innehåll och form.

Samverkan genom CeHis genomförs i samspel med SKL för att gemensamt uppnå hög effektivitet. Gränsdragning och arbetsfördelning mellan CeHis och SKL:s respektive uppdrag och samarbete regleras i särskilt avtal mellan CeHis och SKL. I samma avtal regleras de resurser som SKL tillhandahåller inom ramen för Bolagsmännens medlemskap i SKL. Resurserna består i bl.a. lokalförsörjning, administrativa system och administrativ service.

Mer detaljerad organisation, uppdrag, roller, ansvar och beslutsordning för Bolagsmännens samarbete genom CeHis framgår av var tids gällande arbetsordning, vilken fastställs av CeHis styrelse inom de ramar som ges av detta Samverkansavtal.

§ 1. Parter

Mellan Sveriges samtliga landsting och regioner (Bolagsmännen) ingås detta avtal (Samverkansavtalet). Samverkansavtalet reglerar förhållandet samtliga parter emellan. Nya Bolagsmän kan tillkomma i enlighet med § 4.

§ 2. Styrelse, beredningsgrupp och verkställande kansli m.m.

CeHis ska ledas av en styrelse (Styrelsen). Till sitt förfogande har Styrelsen en beredningsgrupp (Beredningsgruppen) och ett verkställande kansli (Verkställande kansliet).

§ 2 a. Styrelsen; uppgifter och arbete

För fullgörande av sitt uppdrag i enlighet med vid var tid gällande handlingsplan, befullmäktigas Styrelsen, eller den Styrelsen sätter i sitt ställe, genom detta Samverkansavtal att företräda Bolagsmännen och får därmed vidta rättshandlingar gentemot tredje man. Denna rätt innebär att Styrelsen, eller den Styrelsen sätter i sitt ställe, ingår avtal för Bolagsmännen gemensamt, om inte annat särskilt bestämts eller angetts.

Fullmakten omfattar även behörighet att företräda, utöva och bevaka Bolagsmännens intressen, inom ramen för uppdraget, gentemot andra myndigheter.

Styrelsen ska vid fullgörande av sitt uppdrag löpande avrapportera till och stämma av med samtliga Bolagsmäns organisationer.

Senast fastställd handlingsplan avser åren 2013 – 2018. Därefter kommande handlingsplaner ska omfatta minst tre verksamhetsår i taget, vilka för sin giltighet ska antas av respektive Bolagsman.

Styrelsen ska fastställa årlig verksamhetsplan inklusive ekonomisk ram i god tid före varje nytt verksamhetsår. Om avgiften från Bolagsmännen föreslås ökas ska Bolagsmännen ges möjlighet att särskilt ta ställning till detta.

Styrelsen beslutar i övrigt i alla frågor som är av principiell karaktär och större vikt och som enligt arbetsordningen inte överförs till annan inom CeHis.

Styrelsen ska årligen behandla och fastställa en arbetsordning som anger hur CeHis ska organiseras inklusive befogenhets- och arbetsfördelning mellan Styrelsen, Beredningsgruppen och Verkställande kansliets chef.

Styrelsen ska bestå av två (2) politiska representanter från respektive sjukvårdsregion, d.v.s. sammantaget tolv (12) ordinarie representanter. Representanterna utses av respektive sjukvårdsregions samverkansnämnd och för samma mandatperiod som gäller för landstings-/regionval.

Ordföranden för Sjukvårdsdelegationen inom SKL är adjungerad till Styrelsen.

Sveriges kommuner äger rätt att utse sex (6) politiska representanter, en för varje sjukvårdsregion, som adjungerade till styrelsen.

Styrelsen utser inom sig en ordförande och vice ordförande.

Styrelsen är beslutsför när sju (7) ledamöter eller fler deltar i beslutet. I Styrelsen ska enighet eftersträvas. Som Styrelsens beslut gäller den mening om vilken de flesta röstande förenar sig. Vid lika antal röster innehar ordförande utslagsröst.

§ 2 b. Beredningsgruppen; uppgifter och arbete

Beredningsgruppen ska bereda Styrelsens ärenden samt bevaka att verksamheten bedrivs i enlighet med Bolagsmännens intention i gällande handlingsplan och verksamhetsplan.

Beredningsgruppen ska i samråd med respektive s ledning arbeta för att Bolagsmännen har samsyn på verksamheten. Beredningsgruppen ska därför vid fullgörande av sitt uppdrag löpande avrapportera till och stämma av med samtliga Bolagsmäns organisationer samt i övrigt löpande avrapportera till och stämma av med Styrelsen.

Beredningsgruppen ska bestå av en (1) representant med motsvarande landstings-/regiondirektörs behörighet och utses av respektive sjukvårdsregions samverkansnämnd. Därutöver ska en (1) ytterligare representant utses från den sjukvårdsregion som innehar ordförandeposten. Beredningsgruppen består således av sammantaget sju (7) ordinarie representanter.

En av representanterna utses av Styrelsen till ordförande för Beredningsgruppen.

SKL äger rätt att utse en (1) adjungerad representant. Sveriges kommuner äger rätt att utse tre (3) representanter som adjungerade till Beredningsgruppen. De privata vårdgivarna respektive de idéburna vårdgivarna äger rätt att utse vardera en (1) representant som adjungerad till Beredningsgruppen.

I Beredningsgruppen ska enighet eftersträvas. Beredningsgruppen är beslutsför när fyra (4) ledamöter eller fler deltar i beslutet. Som Beredningsgruppens beslut gäller den mening om vilken de flesta röstande förenar sig. Vid lika antal röster innehar ordförande utslagsröst.

§ 2 c. Verkställande kansliet; uppgifter och arbete

Styrelsen och Beredningsgruppen har ett Verkställande kansli till sitt förfogande. Kansliet leds av en chef som utses av Styrelsen. Chefen ansvarar för kansliets verksamhet och dess medarbetare.

Center för eHälsa i samverkan

Verkställande kansliet ska svara för att beslutade åtgärder genomförs. Verkställande kansliet ska bistå Styrelsen och Beredningsgruppen i deras arbete på det sätt dessa beslutar.

Verkställande kansliet ska således bl.a. årligen för Beredningsgruppens beredning och Styrelsens beslut upprätta dels förslag till verksamhetsplan, dels en ekonomisk redovisning och en förvaltningsberättelse som beskriver den under året bedrivna verksamheten.

Inom den samverkan som sker genom CeHis är Verkställande kansliets huvuduppdrag att genom samordnad beställning, upphandling och/eller förvaltning av IT-system och IT-tjänster vidta de åtgärder som krävs för att informationshanteringen inom vård och omsorg ska fungera på avsett sätt och över organisatoriska och administrativa gränser. IT-system och IT-tjänster ska här tolkas i vid mening och kan omfatta vitt skilda objekt och tjänster: applikationer (tillämpningssystem), informationstjänster till allmänheten, patienter eller personal, tekniska stödsystem, teknisk utrustning, pc, personal som används gemensamt m.m.

Oaktat CeHis uppdrag är Bolagsmännen överens om att enskild Bolagsman på uppdrag av övriga via CeHis och efter särskild överenskommelse kan överta visst utvecklingsansvar och/eller förvaltningsansvar för IT-system eller IT-tjänst.

§ 3. Särskilda åtaganden och samverkan, samägande m.m.

Varje Bolagsman är objektägare/systemägare och innehar förekommande immateriella rättigheter till vad som förvaltas eller upphandlas genom CeHis. Det sagda gäller förutsatt Bolagsmännen, helt eller delvis, finansierat aktuellt IT-system eller IT-tjänst.

Samordnad *utveckling* innebär att Bolagsmännen genom CeHis upphandlar identiskt lika system. Varje part äger sitt exemplar av systemet. Samordnad *förvaltning* av IT-system innebär att Bolagsmännen upphandlar identiskt lika tjänster av en leverantör. Bolagsmännen samarbetar därefter genom CeHis avseende de gemensamt utvecklade och upphandlade systemen.

CeHis är således genom sitt uppdrag enligt detta avtal representant för Bolagsmännen och företräder Bolagsmännens ägande av samtliga utvecklingsprojekt och förvaltningsobjekt. Det innebär att varje aktuell Bolagsman äger och nyttjar det som upphandlats och att något samägande inte föreligger.

Bolagsmännen är, i enlighet med vad som nämnts ovan, överens om att samägande inte föreligger till av CeHis förvaltad eller upphandlad IT-system eller IT-tjänst. För det fall samäganderätt till IT-system eller IT-tjänst ändå i något sammanhang skulle anses föreligga är Bolagsmännen överens om att detta avtal ensamt reglerar samägandet. Det sagda innebär att Bolagsmännen är överens om att tvingande lagstiftning i aktuell del inte ska tillämpas vid tolkning av detta avtal annat än vid rättstvist.

Avgränsning

Detta samverkansavtal reglerar inte Bolagsmännens eventuella behov av att träffa exempelvis anslutningsavtal och personuppgiftsbiträdesavtal med den eller de IT-leverantörer som bedriver drift av respektive IT-tjänst eller IT-system. System- eller tjänstespecifika frågor som rör drift, underhåll, felhantering, service, support, tillgänglighetsnivåer m.m. regleras således inte i detta samverkansavtal.

§ 4. Inträde

I enlighet med ”Handlingsplan 2013-2018” står möjligheten öppen för kommuner att ingå i CeHis på samma villkor som befintliga Bolagsmän.

Kommuns inträde i detta samverkansavtal ska regleras i särskilt inträdesavtal och ska för sin giltighet undertecknas av samtliga ordinarie Styrelseledamöter, varigenom samtliga Bolagsmän godkänt inträdet.

Kommuns skyldigheter och rättigheter till följd av inträde i detta Samverkansavtal ska vara likalydande med Bolagsmännens. Inträder kommun i CeHis svarar den även för de förbindelser som CeHis och Bolagsmännen har ingått dessförinnan om inte annat särskilt överenskommes.

§ 5. Avtalstid

Detta samverkansavtal gäller från undertecknandet t.o.m. den 31 december 2018, och förlängs därefter med ett kalenderår i taget. Var och en av Bolagsmännen äger också rätt att utträda 31 december 2018 om uppsägning skett senast 31 december 2017 eller på sätt som anges under § 6. Utträder någon fortsätter avtalet att gälla oförändrat mellan kvarvarande Bolagsmän.

§ 6. Förtida upphörande – utträde

Bolagsman äger rätt att utträda ur detta samverkansavtal innan 31 december 2018 om sådant utträde är av väsentlig betydelse för Bolagsmännen. Utträde ska ske vid årsskifte och med minst tolv månaders uppsägningstid.

Om CeHis upphör, ska Bolagsmännen vidta åtgärder för att såväl övergångsvis som långsiktigt förhindra skador i de verksamheter som är beroende av IT-system eller IT-tjänst.

Vid Bolagsmans utträde, eller om CeHis upphör, äger var och en av Bolagsmännen rätt att utfå källkod, tillhörande dokumentation m.m. till vart och ett av de IT-system och/eller den IT-tjänst som denne, helt eller delvis, har varit med och finansierat.

Detta gäller förutsatt att sådant utlämnande inte är oskäligt ekonomiskt kostnadsdrivande, på annat sätt oskäligt betungande för annan Bolagsman eller om kostnaderna till följd av utlämnandet överskrider utträdande parts nytta av att erhålla sitt exemplar.

Utlämnandet är begränsat till IT-system och/eller IT-tjänst vilka Bolagsmännen är immaterialrättslig ägare av, varmed bl.a. eventuella underlicenser ej omfattas av vad som skall utlämnas.

Om två eller fler av Bolagsmännen fusioneras eller på annat sätt sammanslår sina verksamheter innebär det inte att utträde skett.

En Bolagsman som utträtt svarar inte för förbindelser som uppkommer efter utträdet.

§ 7. Överlåtelseförbud

Ingen Bolagsman äger rätt att, helt eller delvis, överlåta sina rättigheter eller skyldigheter enligt detta Samverkansavtal till tredje man utan övriga Bolagsmäns skriftliga medgivande härtill. Vad som nu sagts omfattar även immateriella rättigheter till IT-system och IT-tjänster som, direkt eller indirekt, uppkommer genom samverkan till följd av detta Samverkansavtal. Detta överlåtelseförbud gäller obegränsat i tid även efter Bolagsmans eventuella utträde, eller om CeHis upphört, om inte övriga av de Bolagsmän, som helt eller delvis finansierat det aktuella IT-systemet eller IT-tjänsten, lämnar sitt skriftliga medgivande till Bolagsmans överlåtelse.

§ 8. Finansiering

Kostnaderna för den verksamhet som CeHis bedriver, i enlighet med verksamhetsplanen, ska om inte annat beslutas, fördelas mellan Bolagsmännen i förhållande till invånarantal per den 30 november föregående år.

§ 9. Avtalshandlingarnas inbördes ordning m.m.

Avtalshandlingarna ordning:

1. Skriftliga ändringar och tillägg till detta avtal
2. Detta avtal inklusive bilagor (bilagor utgör en integrerad del till detta avtal)

Om det i kontraktshandlingarna förekommer mot varandra stridande uppgifter eller föreskrifter, gäller de, om inte omständigheterna uppenbarligen föranleder annat, i ovan nämnd ordning.

Detta Samverkansavtal ska äga tillämpning i den mån det inte ändras genom skriftlig överenskommelse mellan samtliga vid var tid aktuella parter till detta avtal.

Center för eHälsa i samverkan

Om en situation uppstår som innebär att CeHis uppdrag måste förändras ska detta begäras skriftligen av någondera part. Härvid kan efter förhandling nytt avtal, eller vid mindre justeringar, tilläggsavtal utformas.

Om någon part, med hänvisning till denna paragraf, begär omförhandling av Samverkansavtalet är övriga parter skyldiga att inom fyra (4) veckor från det att sådan begäran kom tillhanda inställa sig till sådan förhandling.

§ 10. Rubriker

Indelningen av avtalet i olika avsnitt och åsättande av rubriker ska inte påverka avtalets tolkning.

§ 11. Bestämmelses ogiltighet

Skulle någon bestämmelse i Samverkansavtalet eller del därav befinnas ogiltig, ska detta inte innebära att Samverkansavtalet i dess helhet är ogiltigt utan ska, i den mån ogiltigheten väsentligen påverkar parts utbyte av eller prestation enligt avtalet, medföra att skälig jämkning i avtalet ska ske.

§ 12. Ansvarsfrihetsgrunder

Följande omständigheter utgör befrielsegrunder om det medför att avtalets fullgörande hindras eller blir oskäligt betungande: arbetskonflikt och varje annan omständighet som Bolagsmännen inte kan råda över, såsom exempelvis eldsvåda, valutarestriktioner, myndighets åtgärd, ransonering, fel i eller försening av leveranser från eventuella underleverantörer som orsakas av sådan befrielsegrund.

Det åligger Bolagsman som önskar åberopa befrielsegrund att utan dröjsmål skriftligen underrätta annan part om uppkomsten därav, liksom dess upphörande.

Om uppgift till följd av Samverkansavtalets försenas mer än 3 månader av befrielsegrund som nämns i första stycket ovan, har part rätt att helt eller delvis häva avtalet genom skriftligt meddelande till övriga parter.

§ 13. Meddelanden

Reklamation och andra meddelanden ska ske genom bud eller rekommenderat brev till Bolagsmännens officiella adresser. Meddelanden ska anses ha kommit mottagaren tillhanda:

- om avlämnat med bud: vid överlämnandet till motparten
- om avsänt med rekommenderat brev: 10 dagar efter avlämnande för postbefordran.

Adressändring ska meddelas part på sätt som föreskrivs i denna bestämmelse.

§14. Tillämplig lag - tvistelösning

Detta Samverkansavtal ska regleras av svensk rätt utan beaktande av dess lagvalsregler.

Vid tvist angående tillkomsten, tolkningen, tillämpningen eller giltigheten av detta avtal ska Bolagsmännen i första hand eftersträva samsyn genom förhandling.

Rättslig tvist i anledning av detta Samverkansavtal ska, om Bolagsmännen inte kommer överens genom förhandling, slutligt avgöras av svensk domstol. Stockholms tingsrätt ska vara första instans.

§ 15. Övergångsbestämmelser

Alla skriftliga eller muntliga åtaganden, avseende CeHis, som föregått detta Samverkansavtal ersätts i sin helhet av innehållet i detta Samverkansavtal. Det sagda gäller om inte omständigheterna uppenbarligen föranleder annat.

Bolagsmännen är fortsatt bundna av de avtal, på sätt som däri anges, som ingåtts med tredje man innan detta Samarbetsavtals ingående. Detta gäller oaktat SKL:s organisationsnummer använts vid sådant avtalsingående eller ej.

§ 16. Avtalsväxling - undertecknande

Detta avtal har upprättats i 22 likalydande exemplar, varav samtliga 21 Bolagsmän erhåller var sitt. Bolagsmans undertecknande görs genom en originalunderskrift, varvid endast ett avtal inklusive originalunderskrifter uppkommer, vilket förvaras hos CeHis. Bolagsmännen erhåller efter inhämtande av alla Bolagsmäns originalunderskrift en med detta Samverkansavtal likalydande avtalskopia inklusive kopia på underskrifter.